

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	855
Land:	Iran
Kilde:	DRC Dansk Flygtningehjælp
Titel:	Bemærkninger til dansk asylpraksis vedrørende iranske kurdere med længerevarende ophold i Al-Tash og/eller Norderak, særligt i lyset af Udlændingestyrelsens fact-finding rapport fra februar 2020
Udgivet:	juni 2020
Optaget på baggrundsmaterialet:	28. august 2020

Bemærkninger til dansk asylpraksis vedrørende iranske kurdere med længerevarende ophold i Al-Tash og/eller Nordirak, særligt i lyset af Udlændingestyrelsens fact-finding rapport fra februar 2020

Juni 2020

DRC Dansk Flygtningehjælp vil med dette notat henlede opmærksomheden på Udlændingestyrelsens Fact Finding rapport fra februar 2020 om iranske kurdere i Nordirak (KRI) og Iran, som har været eller mistænkes for at have været politisk aktive.¹ DRC Dansk Flygtningehjælp er af den opfattelse, at de nye baggrundsoplysninger bør føre til, at den eksisterende praksis for sager vedr. iranske kurdere, der har opholdt sig i længere tid i Al-Tash eller i KRI bør genovervejes, samt at rapporten bør få betydning for praksis generelt for iranske kurdere.

Den hidtidige praksis i disse sager

Praksis i disse sager var før 2011, at iranske kurdere, der havde opholdt sig i Irak igennem længere tid i flygtningelejre som f.eks. Al-Tash, fik asyl af Udlændingestyrelsen på grund af risikoen for forfølgelse i Iran, idet der var en formodning om, at de som kurdere, der havde været udrejst af landet længe, ville blive mødt med mistænksomhed, som kunne resultere i forfølgelse.

I slutningen af 2011 ændredes praksis imidlertid således, at der ofte blev meddelt afslag på asyl med henvisning til, at KRI kunne tjene som første asylland. I disse sager udtrykte Flygtningenævnet ikke tvivl om, hvorvidt de pågældende var flygtninge og som udgangspunkt omfattet af udlændingelovens § 7, stk. 1.

Den 4. december 2012 skrev politiet (NUC) til Flygtningenævnet, at man efter at have kontaktet den irakiske ambassade anså det for udsigtsløst at gennemføre udsendelser af iranske kurdere til Irak. Flygtningenævnets koordinationsudvalg besluttede derfor den 5. december 2012 at udsætte udrejsefristen for iranske kurdere fra Irak.²

Flygtningenævnet genoptog i januar 2013 på den baggrund behandlingen af 28 sager og meddelte opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1.³

I forlængelse heraf ændrede praksis sig imidlertid således, at iranske kurdere ikke automatisk ansås som værende i risiko for forfølgelse, blot fordi de havde været ude af Iran længe og havde opholdt sig i en kurdiske flygtningelejr i Irak. Dette synes som nævnt at have været den hidtidige opfattelse op til 2013.

Siden har praksis været, at flere iranske kurdere fra flygtningelejre i Irak har fået afslag på asyl. Kun hvis Udlændingestyrelsen/Flygtningenævnet har fundet det sandsynligt og troværdigt, at personen selv eller dennes nærmeste familiemedlemmer har udført politiske aktiviteter af en vis karakter for et af de kurdiske partier, og at det er sandsynligt, at disse aktiviteter er kommet til, eller vil komme til, de iranske myndigheders kendskab, får vedkommende opholdstilladelse efter § 7, stk. 1.

¹ Udlændingestyrelsen, Iranian Kurds, Consequences of political activities in Iran and KRI, februar 2020, <https://fln.dk/-/media/FLN/Materiale/Baggrundsmateriale/2020/04/28/11/30/iran824.pdf>

² https://fln.dk/da/Nyheder/Nyhedsarkiv/2012/Udsaettelse_af_udrejsefrist

³ <https://fln.dk/da/Nyheder/Nyhedsarkiv/2013/Altashtilladelser>

Udlændingemyndighederne henviser som støtte for nuværende praksis til flere forskellige rapporter, der beskriver, at der kan være problemer forbundet med at vende tilbage til Iran efter mange år i Irak, men at risikoen var størst for dem, der er højt profilerede. Enkelte kilder udtalte at det var muligt at vende tilbage for dem, der ikke have tilknytning til de kurdiske partier.⁴

Al-Tash og de kurdiske lejre i Nordirak

I 1980 flygtede et stort antal iranske kurdere til Irak. Mange endte med at bo mere end 20 år i Al-Tash flygtningelejren vest for Bagdad. Efter Saddam Husseins fald i 2003 flyttede de fleste fra Al-Tash til KRI. Nogle boede privat i KRI, mens mange tog ophold i de to flygtningelejre Kawa og Barika.⁵

Det antages at mange af beboerne i Kawa og Barika har tilknytning til de kurdiske partier⁶. Ligeledes antages det at beboerne i Al-Tash havde tilknytning til KDPI, da dette ofte var en forudsætning for at opnå basale rettigheder, herunder bevægelsesfrihed.⁷

Sympatisører og medlemmer af de kurdiske partier samt andre aktivister

Den 7. februar 2020 udkom Udlændingestyrelsens seneste Fact Finding-rapport om forholdene for iranske kurdere i KRI og de kurdiske områder i Iran.⁸

Rapporten beskriver, at der fortsat er fokus på kurdiske politiske og civile aktive, og at de iranske myndigheder overvåger, tilbageholder og fængsler personer, der mistænkes for at være sympatisører og medlemmer af de kurdiske partier eller på anden vis er aktive på en måde som opfattes som en trussel af de iranske myndigheder:

“In Iran, any sort of political or civic activism that falls outside the purview of the Government creates suspicion. In particular in the Kurdish region, any activity is seen through a security lens; even civil and cultural activities are often interpreted as political. Therefore, individuals conducting civil or cultural activities are suppressed.”⁹

Ifølge rapporten er det ikke kun medlemmer af de kurdiske partier der er i risiko for at blive arresteret eller på anden vis få problemer:

“The targeting of individuals is arbitrary and varies from case to case. Whether or not the Iranian government makes a distinction between the targeting of party members and supporters depends, among other things, on the intelligence officer in charge.”¹⁰

Samt videre:

⁴ Udlændingestyrelsen, (DRC) Dansk Flygtningehjælp og Landinfos Fact-finding report on Iran 2013. On Conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures, s. 45 <https://fln.dk/-/media/FLN/Materiale/Baggrundsmateriale/2014/10/02/14/16/iran514.pdf>. Samt Udlændingestyrelsen og (DRC) Dansk Flygtningehjælps rapport fra september 2013, Iranian Kurds: On Conditions for Iranian Kurdish Parties i Iran and KRI, Activities in the Kurdish Area of Iran, Conditions in Border Area and Situation of Returnees from KRI to Iran, s. 73-74 <https://fln.dk/-/media/FLN/Materiale/Baggrundsmateriale/2014/10/02/14/16/iran537.pdf>

⁵ Udlændingestyrelsen, Iranian Kurds, Consequences of political activities in Iran and KRI, februar 2020, s. 14

⁶ Ibid. s. 14

⁷ Ibid. s. 35

⁸ Udlændingestyrelsen, Iranian Kurds, Consequences of political activities in Iran and KRI, februar 2020

⁹ Ibid. s. 17

¹⁰ Ibid. s. 20

“The majority of the arrested people are not party members, but rather supporters or people who are not affiliated with a political party. Several sources noted that people without affiliation to the political parties who conduct activities which the government perceives as being against its interests, may still arbitrarily be subject to arrest. However, the likelihood of getting arrested generally increases on the basis of the level of involvement for members as well as supporters.

The authorities assume that every active Kurdish individual is connected to a political party. People who are arrested are therefore often accused of membership of such. Many individuals, who are accused of having ties with Kurdish political parties, can in fact be innocent.”¹¹

Graden af vilkårlighed fremgår ligeledes tydeligt af rapporten:

“A source stressed that people get arrested for many different reasons, including being a family member of someone who is in prison, or being in support of an idea that goes against the ideology of the Iranian government. The same source gave an example of a young man who had no political affiliation. The young man walked by a demonstration without participating, but he was subsequently arrested for one month and was tortured during this time. After his release, he was given a paper by the authorities stating that he was arrested, because he was a member of the terrorist organisation Islamic State.”¹²

Familiemedlemmer til politisk aktive

Som det også er anført i de to tidligere danske rapporter fra 2013¹³, kan familiemedlemmer til politisk aktive være i risiko for forfølgelse. I den nyeste rapport fra februar 2020 bliver det imidlertid endnu tydeligere, at familiemedlemmer til politisk aktive personer, kan være i risiko for monitorering og forfølgelse:

“Family members to party members or supporters are also at risk of being called in, questioned, arrested and detained. The Iranian government relies on extracting information from family members, in order for the family members to put pressure on the political party member or supporter. One source stated that if the authorities are aware that a person is a family member to a political party member, s/he is at risk of being subjected to torture.

Family members of anyone conducting social or political activities will be put under surveillance, which includes monitoring of phone calls and computer use as well as their movement.”¹⁴

Videre i rapporten fremgår det, at:

“A family, who has a civil or political activist family member outside of Iran, is monitored more and pressured harder. There are examples of family members being arrested or threatened to be killed, because one of their close relatives has conducted extensive political or human rights activities outside of the country. The Iranian authorities will gather information on the activist by continuing to call on the family to give information on where the fled person is living and what s/he is doing.”¹⁵

¹¹ Ibid., s. 22

¹² Ibid. s. 22f

¹³ Udlændingestyrelsen, (DRC) Dansk Flygtningehjælp og Landinfos Fact-finding report on Iran 2013. On Conversion to Christianity, Issues concerning Kurds and Post-2009 Election Protestors as well as Legal Issues and Exit Procedures. s. 43 og Udlændingestyrelsen og (DRC) Dansk Flygtningehjælps rapport fra september 2013, *Iranian Kurds: On Conditions for Iranian Kurdish Parties i Iran and KRI, Activities in the Kurdish Area of Iran, Conditions in Border Area and Situation of Returnees from KRI to Iran*, s. 21

¹⁴ Udlændingestyrelsen, *Iranian Kurds, Consequences of political activities in Iran and KRI*, februar 2020, s. 27

¹⁵ Ibid., s. 28

I følge rapporten kan venskab med aktivister ligeledes føre til risiko.¹⁶

De iranske myndigheders monitorering af kurdiske aktiviteter

De iranske myndigheder monitorerer i høj grad kurdiske politiske aktiviteter:

"The government considers the activities of the Kurdish political parties as dangerous. Therefore, more effort is put into identifying and monitoring individuals, who work for these parties. Any sort of political or civic activism that falls outside the purview of the government creates suspicion and it raises the risk of being monitored."

At de iranske myndigheder både har viljen og evnen til at monitorere fremgår desuden tydeligt:

*"Considering that the government has a cyber-army monitoring social media, in some cases, the government can identify supporters through social media activities. Therefore, supporters are also in danger of being identified and contacted."*¹⁷

Af samtalenotaterne til rapporten fremgår det, at *The Association of Human Rights in Kurdistan – Geneva (KMMK-G)* har udtalt følgende:

*"Iranian Kurdistan is the most militarised part of Iran; between every single town, village and hill there are checkpoints, military compounds and a high security presence. Furthermore, the IRGC has created a cyber-army of an estimated 45,000 personnel whose main task is to monitor and collect information on people opposing the Iranian government, including critics, academics, intellectuals, students and activists."*¹⁸

Det er derfor meget sandsynligt, at de iranske myndigheder har kapacitet til at monitorere et langt større antal personer, der er eller har været aktive på de sociale medier med kritik af regimet end tidligere antaget. Der er derfor risiko for, at aktiviteter der på den ene eller den anden måde er kritiske overfor det iranske regime hurtigt kommer til de iranske myndigheders kendskab.

Risiko for tortur og andre overgreb

Der er fortsat rapporteringer om brug af tortur under tilbageholdelser:

*"If the Iranian authorities notice that someone is affiliated with one of the opposition parties, s/he is at risk of being arrested and detained and be subjected to torture, including execution simulations. There are examples of detainees who were wounded due to the ill-treatment and died in detention. Once an individual is arrested, s/he will be in danger of being tortured, regardless of actual political views or affiliation."*¹⁹

Når iranere med længerevarende ophold i Al-Tash og/eller KRI vender tilbage til Iran

Samtlige kilder i den nyeste rapport oplyser, at denne gruppe vil være i en eller anden form for risiko ved tilbagevenden til Iran:

¹⁶ Ibid, s. 28

¹⁷ Ibid., s. 20

¹⁸ Ibid., s. 54

¹⁹ Ibid., s. 24

Another source assessed that if Al Tash refugees return to Iran, and they have a history of cooperation with the Iraqi government or Iranian opposition parties, they will be in danger of being arrested and punished.

A member of Kurdistan's Human Rights Network was held in Dizelabad prison in Kermanshah for two years. During this time, the member personally met with several Kurdish citizens who had been in Ramadi and Al Tash camp for several years. Following their return to Iran, they were arrested and sentenced to long prison terms for cooperating with Kurdish opposition parties.

However, there have also been examples of individuals who have returned from Al Tash refugee camp to Iran, and despite being summoned and interrogated, they were not sentenced to imprisonment. However, they were still denied many of their social rights in Iran.”²⁰

Det nævnes desuden i rapporten, at man som afvist asylansøger ved tilbagevenden til Iran kan være i risiko for afhøring, anholdelse, samt i visse tilfælde for tortur eller drab. ²¹Ligeledes er det beskrevet, hvordan alene dét, at man som kurder har forladt landet, rejser mistanke om aktivisme hos de iranske myndigheder.²²

I rapporten omtales desuden flere konkrete sager, hvor afviste asylansøgere efter tilbagevenden til Iran er blevet anholdt og udsat for overgreb.²³

Adgangen til ID-dokumenter for personer iranere født udenfor Iran

Adgangen til ID-dokumenter bliver relevant, når iranere, som er født i f.eks. Al-Tash eller de kurdiske lejre i Nordirak, meddeles afslag på asyl og pålægges at samarbejde om deres tilbagevenden til Iran.

Spørgsmålet om muligheden for at få rejsedokumenter til personer født udenfor Iran er ikke specifikt behandlet i Udlændingestyrelsens seneste rapport. Der er dog følgende relevant information:

“Children of al-Tash refugees might have Iranian ID, though it will state on the ID that they are born in Iraq and this can create problems for them in Iran. They may face discrimination in access to education and employment because of their place of birth.”²⁴

Andre rapporter har behandlet dette spørgsmål mere indgående, eks. Landinfo: Respons Iran: Statsborgerskapsregler, 12. juni 2018.:

“Generelt sett har Iran også en restriktiv praksis når det gjelder å gi statsborgerskap til grupper som historisk sett ikke har, eller anses for ikke å ha, opprinnelse eller røtter på iransk jord. Dette gjelder særlig etniske minoriteter i grenseområdene som har en tilknytning til befolkningsgrupper i nabolandene.”²⁵

“Barn av iranske foreldre eller iransk far, født og oppvokst i utlandet og hvis fødsel av ulike grunner aldri ble registrert hos iransk myndighet, kan selv søke om å få bekreftet statsborgerskapet etter fylte 18 år. Søkeren må henvende seg til iransk utenriksstasjon og legge frem bevis i form av farens (eller foreldrenes) pass eller shenasnameh. Hvis søkeren kan bevise at faren var iransk, anses personen for å være iransk. ... selve beslutningen om statsborgerskap blir tatt i Iran... Personer som ble født i Irak av iranske foreldre som var registrerte flyktninger, må bevise sin rett til statsborgerskap ved å legge frem opplysninger om familie og

²⁰ Ibid, s. 36

²¹ Ibid, s. 24

²² Ibid, s. 32

²³ Ibid s. 33

²⁴ Udlændingestyrelsen, Iranian Kurds, Consequences of political activities in Iran and KRI, februar 2020, s. 36

²⁵ Landinfo: Respons Iran: Statsborgerskapsregler, 12. juni 2018., s. 2 <https://fln.dk/-/media/FLN/Materiale/Baggrundsmateriale/2018/11/20/10/24/iran747.pdf>

slekt på farssiden.... at (uregistrerte) barn må, sammen med sin far, møte personlig ved iransk ambassade og legge frem søkerens fødselsattest og alle farens ID-papirer som dokumenterer hans iranske statsborgerskap. Hvis faren har en gammel shenasnameh, må han søke om å fornye denne. Dette kan gjøres på ambassaden. Dersom faren ikke lever, må farfar eller en onkel på farssiden bekrefte slektskapet og legge frem sine respektive shenasnameh. Iranere uten iranske ID-papirer må møte personlig på ambassaden med de ID-papirene de har. Deretter vil undersøkelser bli gjort for å verifisere vedkommendes identitet i Iran.”²⁶

” ... På spørsmål om fremgangsmåte for en person født i utlandet, som er iransk etter loven, men uten å kunne dokumentere dette, ble det opplyst at for denne kategorien søkere tilbyr konsulatet veiledning om hvilke dokumenter som er nødvendige, hvilke prosedyrer som gjelder og hjelp til registrering av dokumenter. Det ble videre opplyst at det er mulig å benytte DNA-test for å bevise slektskap. Det er også mulig å dokumentere iransk opphav ved hjelp av familie eller slekt i Iran.”²⁷

Alt i alt tyder disse opplysninger således på, at det er svært at få udstedt rejsedokumenter til Iran uten at skulle igennem en komplisert proces, som involverer familiemedlemmer i Irak eller Iran, der er i stand til og villige til at have kontakt med de iranske myndigheter og oplyse detaljeret om familieforhold m.v.

Henset til de tidligere nævnte baggrundsoplysninger vedrørende de iranske myndigheders syn på kurdere, der har boet i flygtningelejre i Irak og deres mulige politiske engagement, forekommer det åbenbart, at personer, der skal have udstedt rejsedokumenter, risikerer at komme i de iranske myndigheders søgelys.

Afsluttende bemærkninger

DRC Dansk Flygtningehjælp vurderer, at de nye baggrundsoplysninger bør føre til, at den eksisterende praksis for sager vedr. iranske kurdere, der har opholdt sig i længere tid i Al-Tash og/eller KRI bør genovervejes, samt at rapporten fra februar 2020 bør få betydning for praksis generelt for iranske kurdere.

Rapporten fra februar 2020 gentager og skærper tidligere rapporters oplysninger om, at de iranske myndigheder er særdeles opmærksomme på kurdiske politiske aktiviteter, at disse monitoreres aktivt, og at personer, der udfører eller mistænkes for at udføre sådanne aktiviteter, kan være i reel risiko for forfølgelse. Ligeledes gentager og skærper nævnte rapport oplysninger om, at personer, der har opholdt sig i længere tid i Al-Tash eller KRI, nemt kommer under mistanke for at have tilknytning til de kurdiske partier, og at de derfor kan være i risiko ved tilbagevenden til Iran, uanset om de faktisk har deltaget i politiske aktiviteter eller ej.

Yderligere er der ifølge rapporten grund til at tro, at afviste kurdiske asylansøgere, der vender tilbage til Iran, kan være i risiko alene fordi de er udrejst og/eller fordi de vender tilbage som afviste asylansøgere.

På denne baggrund synes der at være grundlag for, at der i højere grad end i dag meddeles asyl til iranske kurdere med længerevarende ophold i Al-Tash og/eller KRI, da de ifølge den nyeste rapport alene på grund af dette ophold er i risiko for mistanke om kurdisk politisk aktivitet, og da oplysningerne i rapporten beskriver en skærpet monitorering og øget risiko for arrestation, fængsling og øvrige repressalier for denne gruppe.

Hvis det trods oplysningerne i den seneste fact-finding rapport fortsat måtte blive vurderet, at det længerevarende ophold i Al-Tash og/eller KRI ikke i sig selv kan begrunde asyl, bør det grundigt overvejes, i hvilket omfang efterfølgende bestræbelser på at skaffe rejsedokumenter kan indebære en væsentlig risiko.

²⁶ Ibid., s. 6.

²⁷ Ibid., s. 7